

1009**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 14 sierpnia 2001 r.

w sprawie wysokości i szczegółowych zasad ustalania kosztów postępowania w sprawach nieletnich.

Na podstawie art. 32 § 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 35, poz. 228, z 1992 r. Nr 24, poz. 101, z 1995 r. Nr 89, poz. 443, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 83, poz. 931 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 91, poz. 1010) zarządza się, co następuje:

§ 1. Sąd obciąża rodziców nieletniego lub inne osoby zobowiązane do jego alimentacji albo nieletniego kosztami postępowania, z wyłączeniem kosztów postępowania mediacyjnego, w formie należności zryczałtowanej, zwrotu wydatków i opłat kancelaryjnych.

§ 2. 1. Należność zryczałtowana w stosunku miesięcznym wynosi:

- 1) z tytułu pobytu nieletniego w policyjnej izbie dziecka, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, placówce opiekuńczo-wychowawczej zapewniającej opiekę całodobową, ośrodku szkolno-wychowawczym, domu pomocy społecznej lub rodzinie zastępczej — 50% kwoty bazowej dla sądowych kuratorów zawodowych, której wysokość ustaloną według odrębnych zasad określa ustawa budżetowa, zwanej dalej „kwotą bazową”,
- 2) z tytułu pobytu nieletniego w placówce opiekuńczo-wychowawczej zapewniającej opiekę dzienną — 20% kwoty bazowej,
- 3) z tytułu pobytu nieletniego w ośrodku kuratorskim — 10% kwoty bazowej,
- 4) z tytułu nadzoru kuratora — 5% kwoty bazowej.

2. Z tytułu niepełnego miesiąca pobytu nieletniego w policyjnej izbie dziecka, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, placówce opiekuńczo-wychowawczej, ośrodku szkolno-wychowawczym, domu pomocy społecznej lub rodzinie zastępczej, albo wykonywanego nadzoru kuratora, osoby zobowiązane do ponoszenia kosztów postępowania uiszczają część należności zryczałtowanej proporcjonalnie do okresu pobytu nieletniego lub czasu wykonywania nadzoru przez kuratora, nie mniej jednak niż za 1 dzień.

3. Należność zryczałtowana w razie zastosowania środka wychowawczego określonego w art. 6 pkt 1, 2, 3, 4, 7 i 8 i w art. 7 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, a także w przypadku umorzenia postępowania w sprawie nieletniego na tej podstawie, że orzeczenie środków wychowawczych lub poprawczych jest niecelowe, w szczególności ze względu na orzeczone już środki w innej sprawie, wynosi — 5% kwoty bazowej.

4. Należność zryczałtowana z tytułu postępowania odwoławczego w razie nieuwzględnienia apelacji

wniesionej przez nieletniego, rodziców lub opiekuna nieletniego albo jego obrońcę wynosi — 10% kwoty bazowej.

5. Należność zryczałtowana za badanie i sporządzenie opinii o nieletnim w rodzinnym ośrodku diagnostyczno-konsultacyjnym wynosi — 15% kwoty bazowej.

§ 3. Odstępując od obciążania kosztami postępowania w części w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd może w szczególności obniżyć wysokość zryczałtowanej należności, o której mowa w § 2.

§ 4. Przepis § 3 stosuje się odpowiednio w toku wykonywania orzeczenia, z tym że sąd może również obniżyć wysokość należności już orzeczonej lub ustalić tę należność, jeżeli w orzeczeniu kończącym sprawę odstąpiono od obciążenia kosztami postępowania; sąd rodzinny wydaje orzeczenie z urzędu lub na wniosek osoby zobowiązanej.

§ 5. 1. W każdej sprawie sąd rodzinny jest obowiązany z urzędu w okresie trwania postępowania wykonywanego co najmniej raz w roku oceniać, czy z uwagi na sytuację materialną osób zobowiązanych do uiszczania kosztów postępowania nie zachodzi potrzeba zmiany wysokości tych kosztów.

2. Oceniając sytuację materialną osób zobowiązanych do uiszczania kosztów postępowania, sąd kieruje się możliwościami zarobkowymi i majątkowymi tych osób, w szczególności wynikającymi z:

- 1) ich oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku i dochodach,
- 2) innych danych dotyczących stanu majątkowego i rodzinnego oraz możliwości zarobkowych i majątkowych ujawnionych w postępowaniu w sprawie nieletniego.

§ 6. Nie pobiera się należności zryczałtowanej w razie:

- 1) umieszczenia nieletniego poza placówką lub zakładem, wymienionymi w § 2 ust. 1, jeżeli rodzice lub inne osoby ponoszą koszty jego utrzymania albo nieletni pokrywa je z własnych dochodów,
- 2) pozostawiania nieletniego na urlopie lub w szpitalu powyżej 3 dni,
- 3) innych przypadków nieobecności nieletniego w schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, placówce opiekuńczo-wychowawczej, ośrodku szkolno-wychowawczym, domu pomocy społecznej lub rodzinie zastępczej, trwającej dłużej niż miesiąc.

§ 7. 1. Jeżeli nieletni lub inne osoby zobowiązane do ponoszenia kosztów postępowania ponoszą opłatę za pobyt nieletniego w placówce opiekuńczo-wychowawczej, ośrodka szkolno-wychowawczym, domu pomocy społecznej lub rodzinie zastępczej na podstawie odrębnych przepisów, sąd rodzinny wykonujący orzeczenie zmniejsza wysokość należności zryczałtowanej ponoszonej w związku z zastosowaniem tych środków wychowawczych o wysokość ponoszonej przez te osoby opłaty. Należności zryczałtowanej nie pobiera się, jeżeli wysokość opłaty jest wyższa lub równa wysokości należności zryczałtowanej.

2. Jeżeli nieletni, przebywający w zakładzie lub schronisku wymienionym w § 2 ust. 1, z otrzymywanego wynagrodzenia za pracę pokrywa częściowo koszty swego utrzymania, sąd rodzinny wykonujący orzeczenie zmniejsza odpowiednio wysokość należności zryczałtowanej, uiszczanej przez osobę zobowiązaną do ponoszenia kosztów postępowania.

§ 8. Należność zryczałtowana za przeprowadzenie postępowania mediacyjnego wynosi — 10% kwoty bazowej.

§ 9. 1. Do wydatków w postępowaniu w sprawach nieletnich w zakresie nieuregulowanym w rozporządzeniu stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach sądowych w postępowaniu cywilnym lub w postępowaniu karnym.

2. Do opłat kancelaryjnych w postępowaniu w sprawach nieletnich stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące opłat kancelaryjnych w sprawach cywilnych.

§ 10. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 maja 1983 r. w sprawie kosztów postępowania w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 26, poz. 125).

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: *S. Iwanicki*

1010

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 16 sierpnia 2001 r.

w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania wywiadów środowiskowych o nieletnich.

Na podstawie art. 24 § 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 35, poz. 228, z 1992 r. Nr 24, poz. 101, z 1995 r. Nr 89, poz. 443, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 83, poz. 931 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 91, poz. 1010) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie reguluje szczegółowe zasady i tryb przeprowadzania wywiadów środowiskowych o nieletnich dla potrzeb postępowania, a zwłaszcza:

- 1) czas, termin i miejsce ich przeprowadzania oraz
- 2) formę i szczegółowy zakres sprawozdania z wywiadu środowiskowego.

§ 2. Zlecając przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, określa się w szczególności zakres i termin jego przeprowadzenia.

§ 3. Po otrzymaniu zlecenia przeprowadzenia wywiadu środowiskowego kurator sądowy zapoznaje się z aktami sprawy.

§ 4. Wywiad środowiskowy przeprowadza się w porze dziennej. Za porę dzienną uważa się czas od godziny siódmej do godziny dwudziestej pierwszej.

§ 5. Wywiad środowiskowy przeprowadza się w miejscu zamieszkania lub pobytu nieletniego, jego rodziców lub opiekunów. Wywiad środowiskowy może być także przeprowadzony w szkole lub miejscu pracy nieletniego.

§ 6. Osoba przeprowadzająca wywiad środowiskowy ma obowiązek przedstawić się z imienia i nazwiska

oraz poinformować nieletniego i jego rodziców lub opiekunów o:

- 1) pełnej nazwie i adresie instytucji, którą reprezentuje,
- 2) celu przeprowadzania wywiadu środowiskowego.

§ 7. Osoba przeprowadzająca wywiad środowiskowy może żądać niezbędnych wyjaśnień i informacji.

§ 8. 1. W toku wywiadu środowiskowego ustala się okoliczności objęte zarządzeniem o jego przeprowadzeniu, a w szczególności:

- 1) podstawowe informacje o nieletnim: jego imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania,
- 2) dodatkowe informacje o nieletnim: jego zachowanie się i warunki wychowawcze, stan zdrowia, przebieg nauki szkolnej, pracy i sposób spędzania czasu wolnego, kontakty z rówieśnikami i innymi osobami mogącymi mieć wpływ na jego zachowanie,
- 3) podstawowe informacje o członkach rodziny nieletniego i stosunku rodziców lub opiekunów do nieletniego, podejmowanych oddziaływaniach wychowawczych, konfliktach istniejących w rodzinie.

2. W toku wywiadu środowiskowego należy uwzględniać również informacje dotyczące sytuacji materialnej rodziców lub opiekunów oraz warunków bytowych rodziny.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach można zasięgać informacji o przejawach patologii społecznej występujących w środowisku nieletniego.